Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 4. 1998, sp. zn. 9 To 202/98, ECLI:CZ:KSPL:1998:9.TO.202.1998.1

Číslo: 5/2000

Právní věta:

K uložení ochranného léčení podle § 72 odst. 2 písm. a) tr. zák. je třeba nejenom, aby pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené příčetnosti, ale současně, aby byl jeho pobyt na svobodě nebezpečný pro zájmy chráněné trestním zákonem v době, kdy připadá v úvahu výkon tohoto léčení. Proto nejsou splněny podmínky uvedeného ustanovení, pokud ze znaleckého posudku plyne, že se teprve někdy v budoucnosti, v důsledku stárnutí pachatele, rozvine proces, který dáte poškodí psychické funkce pachatele tak, že se jeho pobyt na svobodě stane nebezpečným.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 16.04.1998

Spisová značka: 9 To 202/98

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Ochranné léčení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 72 odst. 2 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Plzni ke stížnosti obviněného V. F. zrušil usnesení Okresního soudu v Domažlicích ze dne 24. 3. 1998 sp. zn. 1 Nt 402/98 a zamítl návrh okresního státního zástupce v Domažlicích na uložení ochranného psychiatrického léčení.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením ze dne 24. 3. 1998 sp. zn. 1 Nt 402/98 Okresní soud v Domažlicích rozhodl podle § 72 odst. 2 písm. a) tr. zák. o uložení ochranného psychiatrického léčení v ambulantní formě V. F. Toto rozhodnutí vydal okresní soud na základě návrhu Okresního státního zastupitelství v Domažlicích ze dne 24. 2. 1998 na uložení tohoto léčení s poukazem na to, že ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví – psychiatrie a psychologie je patrné, že u V. F. je uložení tohoto léčení namístě, neboť proti obviněnému V. F. bylo zastaveno trestní stíhání vzhledem k tomu, že se na jeho jednání vztahovala amnestie prezidenta republiky ze dne 3. 2. 1998.

Proti tomuto usnesení, které bylo vyhlášeno při veřejném zasedání konaném dne 24. 3. 1998 Okresním soudem v Domažlicích v nepřítomnosti obviněného V. F., podal obviněný prostřednictvím svého obhájce včas stížnost, ve které namítl, že ze znaleckého posudku znalců psychiatrů nevyplývá, že by jeho pobyt na svobodě byl nebezpečný.

Krajský soud podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal z podnětu podané stížnosti napadené usnesení, jakož i správnost postupu řízení které jeho vydání předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům:

Ve smyslu § 72 odst. 2 písm. a) tr. zák. soud může uložit pachateli ochranné léčení, jestliže tento spáchal trestný čin ve stavu zmenšené příčetnosti a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný. Ze spisu Okresního soudu v Domažlicích sp. zn. 1 Nt402/98 vyplývá, že V. F. byl stíhán pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák., kterého se měl podle sdělení obvinění dopustit tím, že ve dnech 8, a 10. 12. 1997 v S. v odpoledních hodinách zval k sobě domů nezletilé školačky M. V.. M. L., M. K., R. B. a N. V. s tím, že si je chce prohlédnout, pomilovat se s nimi a měl jim dále ukazovat přirození. Jelikož se na tuto trestnou činnost vztahovala amnestie prezidenta republiky ze dne 3. 2. 1998, bylo trestní stíhání obviněného V. F. zastaveno.

V průběhu vyšetřování byl ve věci zpracován znalecký posudek z oboru psychiatrie a sexuologie. Znalci zjistili, že V. F. netrpí duševním onemocněním, je však u něj přítomna duševní porucha jiného druhu, a to porucha osobnosti spojená se snížením intelektu. Tato porucha vznikla jako trvalý následek onemocnění zánětem mozkových blan v prvním roce jeho života. Porucha intelektu je velice výrazná, obviněný se nachází na úrovni sedmi až osmiletého dítěte a jeho intelektová úroveň je v pásmu středně těžké debility. Znalci ve znaleckém posudku se vyjadřují k celé řadě dalších otázek a na závěr se vyjadřují k otázce, zda je pobyt obviněného na svobodě nebezpečný. Znalci zde konstatují, že pokud by se ukázal pravdivý jejich předpoklad, že u obviněného začínají probíhat určitý involuční proces, který začíná poškozovat a dezintegrovat psychické funkce obviněného i tak během celého života hrubě deficitní, nelze vyloučit u obviněného i nějaké další sociálně nežádoucí jednání, které by mohlo případně být i hodnoceno jako neslučitelné s platnými zákony. Znalci z tohoto důvodu navrhují uložení ochranného psychiatrického léčení v ambulantní formě s tím, že toto léčení by bylo v zájmu obviněného, neboť současná medikamentózní léčba by mohla stav obviněného příznivě ovlivnit. Je také možné, že by tímto způsobem došlo k ovlivnění případného involučního procesu. Toto ovlivnění by patrně bylo pouze částečné a časově ohraničené, neboť základní proces postupného stárnutí a involuce již tak deficitních funkcí CNS obviněného se dříve či později prosadí vlastním přirozeným chodem.

Znalci, pokud jde o rozpoznávací a ovládací schopnosti obviněného, uvedli, že rozpoznávací schopnosti jsou podstatně sníženy více než o polovinu. Ovládací schopnosti jsou snížené natolik, že se blíží prakticky úplnému vymizení, a zachovány jsou z této schopnosti jen zcela nepatrné zbytky.

Z výše uvedeného je zřejmé, že okresní soud nepostupoval zcela v souladu s ustanovením § 72 odst. 2 písm. a) tr. ř. tak, jak je výše citováno. Pokud by bylo prokázáno, že se V. F. trestné činnosti, pro kterou mu bylo sděleno obvinění, skutečně dopustil, vyplývá ze znaleckého posudku, že čin spáchal nepochybně ve stavu zmenšené příčetnosti. Tato skutečnost však pro uložení ochranného léčení nepostačuje. Znaleckým zkoumáním nebylo prokázáno, že by pobyt V. F. na svobodě byl nebezpečný. Znalci pouze uvádějí, že někdy v budoucnu nelze vyloučit, že u obviněného se rozvine involuční proces, který dále poškodí a dezintegruje psychické funkce obviněného. Uvádějí dále, že tento involuční proces se patrně tak jako tak v budoucnu rozvine v důsledku přirozeného běhu času a stárnutí obviněného. Konstatují, že v případě rozvinutí tohoto involučního procesu nelze zcela vyloučit, že by se obviněný mohl dopustit i nějakého dalšího sociálně nežádoucího jednání, které by snad mohlo být hodnoceno i jako neslučitelné s platnými zákonnými předpisy.
Navrhované ochranné léčení je tedy v podstatě jakýmsi preventivním opatřením, které by mělo obviněnému pomoci lépe se vyrovnat s jeho postižením a případně do budoucna zamezit rozvoji

dalších potíží. Takové ochranné léčení je jistě v zájmu V. F. a nic nebrání tomu, aby se léčení dobrovolně podrobil. Není však možné, aby mu taková povinnost byla uložena rozhodnutím soudu, neboť zde nejsou splněny podmínky uvedené v § 72 odst. 2 písm. a) tr. ř. pro uložení takového ochranného opatření.

Z výše uvedených důvodů soud ve smyslu § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. napadené usnesení zrušil a sám rozhodl o tom, že se návrh okresního státního zástupce v Domažlicích na uložení takového léčení zamítá.